

Středočeská krajská přehlídka dětských divadelních a loutkářských souborů 1989

Milan Strotzer

Program

Dětská scéna ZK ROH Slaný, vedoucí František Polata

Josef Mlejnek: Zlatá brána

Dramaticko-recitační soubor Saturnin ZŠ Slapy, vedoucí Bohumila Marková

Milada Mašatová: Modré království

Dramatický kroužek ZŠ Lysá nad Labem, vedoucí Věra Marková

Věra Marková: Perníková pohádka

Dětský loutkářský soubor Áčko MěstKS Kladno, vedoucí Petr Charvát

Jiří Jareš: Beránci a ospalý čert

LDO LŠU Benátky nad Jizerou, vedoucí Marta Filipcová

František Hrubín: Sněhurka a parta trpaslíků

Dramatické a vokální studio ODPM Praha-západ, vedoucí Dana Říhová

Dana Říhová: O králi Estmerovi

Soubor LDO LŠU a KD kpt. Otakara Jaroše Mělník, vedoucí Jiřina Lhotská

Jiřina Lhotská na námět pohádky Jana Wericha: Královna Koloběžka

Po čtyřleté odmlce, se ve dnech 7.–9. dubna 1989, uskutečnila ve Sdružené klubu pracujících LIAZ v Mnichově Hradišti krajská přehlídka dětských divadelních a loutkářských souborů Středočeského kraje. Čtyři léta přehlídkového půstu však neznamenal útlum dění v oblasti dětského divadla. Právě naopak. Byla to léta, během nichž jsme zaznamenali nebývalé zvýšení zájmu o tuto oblast zájmové činnosti. Prostřednictvím každoročně pořádaných krajských dílen dětského divadla, dále pak tzv. Kralupské konzervatoře, určené vedoucím dětských divadelních kolektivů, ale i pomocí dalších prostředků byl vytvořen základní okruh poučených vedoucích dětských divadelních kolektivů. Ten se také stal základem kvalitativně rozdílného přístupu k práci s dětmi. Výsledky snažení těchto vedoucích souborů jsme konečně mohli prezentovat na půdě krajské přehlídky. Jejich výsledky práce

byly nesrovnatelně lepší, než těch, jež ono intensivní usilování a kvalitativní proměnu dětského divadla a dramatické výchovy v kraji prozatím míjelo. Ostatně, míjelo je i na krajské přehlídce, neboť právě oni nesplnili danou podmínku účasti vedoucích souborů po celou dobu trvání přehlídky, tj. včetně její seminární části.

Přehlídka totiž v podstatě akceptovala programovou strukturu krajských dílen dětského divadla. Byla zahájena seminářem, který navazoval na vzdělávací část předchozích krajských dílen, a který byl věnován jednomu z dalších stavebních kamenů režijní práce – významovým akcentům. V průběhu pátečního večera, který skončil půlnocí, vytvořila po teoretickém úvodu více jak dvacítká seminaristů v pracovních skupinách své verze známé pohádky, aby si prakticky ověřila seminární téma a prokázala jeho zvládnutí.

Sobota byla věnována přehlídkovým představením a povídání o viděném s odbornou porotou. Ono povídání se událo formou otevřené diskuse seminaristů a členů odborné poroty s vedoucími zúčastněných dětských divadelních kolektivů. První slovo měli vždy seminaristé. Odborná porota vstupovala do diskuse až v jejím průběhu a shrnutím poznatků uzavírala povídání o tom kterém představení.

Nedělní dopoledne bylo věnováno nejprve závěru semináře, v němž byly předvedeny nastudované verze zadané pohádky a provedena jejich analýza. Krajská přehlídka byla poté ukončena závěrečným hodnocením odborné poroty, vyhlášením výsledků a předáním ocenění.

Čtyřleté sbírání sil se ve výsledcích přehlídky potvrdilo jako oprávněné a moudré řešení někdejší problematické a nedobré situace v oblasti dětského divadla a dramatické výchovy v kraji. Jistě není náhodné, že ze sedmi inscenací přehlídky byly nejproblematictější inscenace těch kolektivů a jejich vedoucích, kteří se onoho sbírání sil na půdě krajských dílen aj. nezúčastňovali. Shodou okolností (!) to byly inscenace z jednoho okresu – kladenského. Zatímco vedoucí kladenského Áčka zajímal názor auditoria přehlídky na představení a upřímně se v diskusi podělili se svými problémy i radostmi, vedoucí slánské Dětské scény jakoby nepotřeboval ke své práci nižádné reflexe zasvěceného okolí, se nezúčastnil ani diskuse k představení svého souboru. Ostatně, tím nám osvětlil i to, co jsme nedovedli pochopit, totiž nezájem dětí ze souboru o činnost, které věnují svobodně (?) svůj volný čas. Víím, zní to nesmyslně, ale jak jinak nazvat např. jejich ignoraci práce ostatních souborů. Zatímco všichni ostatní účastníci přehlídky pozorně sledovali každé její představení, děti ze slánského souboru posedávaly v jedné z kluboven. Tato ne zcela pominutelná skutečnost však nezastínila jinak velice příjemné, dělné a pracovní atmosféru, charakteristickou pro přehlídku jako celek.

Pozitivním rysem přehlídky byla u všech zúčastněných souborů adekvátní volba textových předloh a témat.

Vedle toho, s výjimkou kladenského a slánského souboru, i uplatněné metody práce dětských divadelních kolektivů, ve většině případů i inscenační postupy a prostředky, jimiž byly jednotlivé předlohy a v nich obsažená témata jevištně ztvárněny.

K nejzdařilejším výsledkům se dopracovaly soubory z Lysé n. L., ze Slap a z Mělníka. Svým způsobem originální výklad pohádky o perníkové chaloupce Věry Markové, určující výtvarný nápad a řešení inscenace i schopnost vedoucí souboru respektovat dosažené dovednosti dětí, daly vzniknout půvabnému divadelnímu tvaru. Škoda, přeskoda, že V. Marková nenalezla čas a sílu k dořešení traktování etického problému, vycházejícího z výkladu pohádky a ruku v ruce z výtvarného řešení inscenace, a to ať již jeho eliminací či naopak jeho důsledným uplatněním v tématu inscenace.

Citlivé vedení souboru B. Markovou ve spojení s Pohádkou na modré niti M. Mašatové, umožňující propojení dramatické hry s uceleným dramatickým tvarem, se stalo základem příjemného představení kolektivu ze Slap. Zdá se však, že vše svazující míra odpovědnosti, se stala svazujícím elementem razantnější nápaditosti, spontánnějšího projevu dětí a především absence potřebné dávky humoru.

K divadelně nejzajímavějšímu výsledku se dopracoval soubor s Mělníka. Vedoucí souboru J. Lhotská mu dala do vínku více než zdařilou textovou předlohu, v níž převádí důsledně vše v dramatické situace. Jevištní ztvárnění příběhu je rovněž důsledně a přehledně budováno prostřednictvím jednání dětí v přesně vystavěných dramatických situacích, kterým nechybí svébytné řešení a jasná pointa. Dovednostmi mimořádně vybavený kolektiv souboru zvládá i tak nelehký úkol, jakým je vytvoření dramatické postavy a vzápětí odstup od ní. Zdařilý inscenační výsledek podporuje promyšleně budovaný tempo-rytmus inscenace, jednoduchá, ale funkční scéna, umožňující optimální prostorové řešení i rychlé přestavby, stejně jako hudební složka inscenace.

Mělnický kolektiv byl nominován k účasti na národní přehlídce v Kaplici. Spolu s ním byl k účasti doporučen i soubor ze Slap. V závěru přehlídky byla udělena cena za nejlepší inscenaci mělnickým, cena za tvořivou dramaturgickou a režijní práci Jiřině Lhotské, cena za příkladné vedení dětského souboru Bohumile Markové a cena za výtvarné řešení inscenace Věře Markové.